

Gwylanod gwych

Yn ddibynol ar y môr i oroesi mae adar y môr wedi'u haddasu i fywyd yn yr amgylchedd morol. Mae'r rhai ohonynt yn treulio rhan fawr o'u bywyd ar y môr a dim ond yn dod i'r tir i fridio.

Mae gan bob aderyn y môr chwaraeonau ger eu pig sy'n tynnu halen o'u gwaed.

Hugan

Morus bassanus

Northern gannet

Corff 89-96 cm gyda lled adenydd hyd at 2m.

Mae gan huganod sachau aer rhwng eu cyhyrau a'u croen sy'n helpu i glustogi'r effaith o blymio i'r dŵr.

Aderyn gwyn mawr, nodedig

Melyn golau gyda glas o gwmpas eu llygaid

Corff gwyn gyda blaen adain a choesau du

Gwylan Penwaig

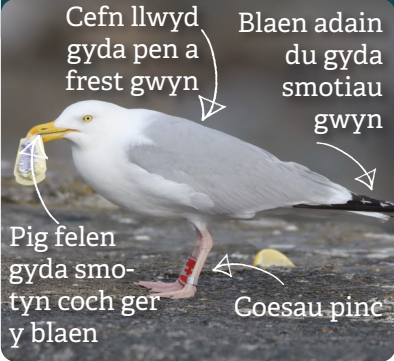
Larus argentatus

Herring gull

Corff 55-67 cm gyda lled adenydd hyd at 1.4m.

Mae gwylanod penwaig wedi dysgu agor cregyn trwy eu gollwng o uchder ar arwynebau caled.

Gwylan fawr, golau, eang

Cefn llwyd gyda pen a frest gwyn
Blaen adain du gyda smotiau gwyn
Pig felen gyda smoty'n coch ger y blaen
Coesau pinc

Beth i edrych amdano:

Maent bellach yn olygfa gyfarwydd mewn trefi, yn enwog am eu galwadau uchel a chwilota mewn biniau. Er hyn, maent mewn perygl ac maent angen ein help.

Gwylan Penddu

Chroicocephalus ridibundus

Black-headed Gull

Corff 35-38 cm gyda lled adenydd hyd at 1m.

Mae sŵn 'ce-ce-ce' a 'cferarr' y wylan yma yn swinio fel chwerthin.

Gwylan fach swnllyd, ystwyth

Pen brown yn yr haf
Llwyd ariannaidd uwchben a gwyn oddi tano
Pig a choesau coch

Beth i edrych amdano:

Yn aml mewn grwpiau mawr maent yn sgwrsio ac yn ffraeo'n gyson. Eu natur swnllyd yw'r hyn y byddwch chi'n sylwi arno gyntaf! Edrychwch allan ar lynnoedd mewndirol hefyd!

Mulfran

Phalacrocorax carbo

Cormorant

Corff 85-90 cm gyda lled adenydd hyd at 1.5m.

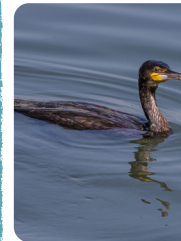
Nid yw eu plu yn dal dŵr, felly maen nhw'n clwydo ar greigiau ac yn dal eu hadenydd allan i sychu.

Aderyn dŵr mawr, lliw tywyll

Smoty'n wen ar y boch a'r glun yn ystod y tymor bridio
Pig cryf, pwerus o'i edrych
Plu brown/du gyda coesau du

Beth i edrych amdano:

Wrth hedfan yn isel i'r môr, neu'n bobian ar yr arwyneb, maent yn olygfa arfordirol gyffredin. Maent hefyd yn defnyddio llynnoedd a chronfeydd dŵr fel meysydd pysgota.

Pioden Fôr

Haematopus ostralegus

Oystercatcher

Corff 40-45cm gyda lled adenydd hyd at 80-86cm.

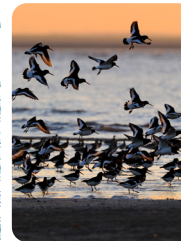
Yn bwydo ar gregyn gleision, cocos a mwydod. Nid wystrys fel mae'r enw Saesneg yn awgrymu!

Rhydwr mawr, du a gwyn

Corff du a brest wen
Pig hir oren goch
Coesau pinc

Beth i edrych amdano:

Eu galwad nodedig yw sŵn glan y môr i lawer o bobl. Byddwch yn clywed eu galwad uchel 'cleep-cleep' cyn i chi eu gweld. Weithiau i'w gweld mewn heidiau enfawr.

Beth ydi o?